

ΕΡΕΥΝΕΣ ΤΗΣ ΟΛΑΦ

Τι ακολουθεί έναν επιτόπιο έλεγχο;

*Εκπαιδευτική Ημερίδα Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου
Ανάκαμψης*

*Προστασία των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αθήνα 8 Νοεμβρίου 2024*

Αντιγόνη Παπαγιάννη

Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Τμήματος Α.5 ΟΛΑΦ

Έρευνες ΟΛΑΦ, Επιχειρήσεις, Επιμερισμένη διαχείριση και ΤΑΑ III

Διδάκτωρ Νομικής Αθηνών / Πρώην Δικαστικός

Παρατυπίες που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ;

- Οποιαδήποτε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία
  - προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα
  - βλάπτει τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ή τη διαχείρισή του), είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων που προέρχονται από ίδιους πόρους είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη.
- *(Άρθρο 1 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2988/95 σε συνδ. με Άρθρο 1 του Καν. (Ευρατομ) 883/2013)*

Παρατυπία

Απάτη

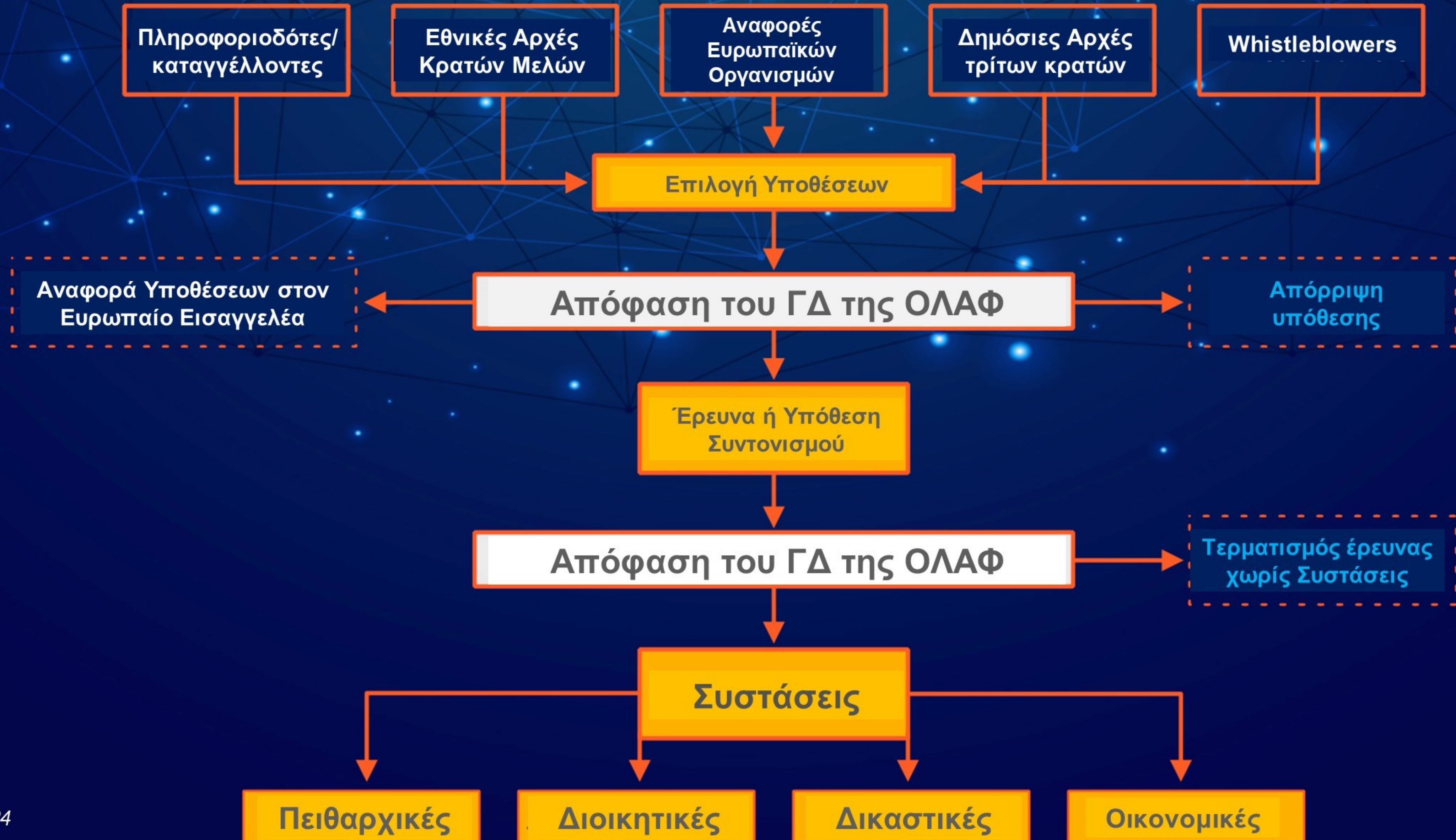

Έρευνες OLAF

- **Εσωτερικές έρευνες:** απατηλή συμπεριφορά ή διαφθορά υπαλλήλων της ΕΕ και των μελών των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μελών των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων (π.χ. Ευρωβουλευτών, Μελών της Επιτροπής Περιφερειών κλπ.)
- **Εξωτερικές έρευνες:** αφορούν δικαιούχους κονδυλίων της ΕΕ/οικονομικούς φορείς (εμπορικές εταιρείες, ΜΚΟ, αναδόχους, υπεργολάβους κ.λπ.) — ΕΕ και παγκοσμίως
- **Υποθέσεις Συντονισμού:** Συντονισμός από την OLAF ερευνών που διεξάγονται από εθνικές αρχές ή όργανα της ΕΕ

Ο κύκλος έρευνας της ΟΛΑΦ

Παραδείγματα καταγγελιών

- ❑ Κακή διαχείριση έργου που χρηματοδοτείται από την ΕΕ
- ❑ Μη τήρηση των εφαρμοστέων κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων
- ❑ Δήλωση χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας εμπορευμάτων που οδηγεί σε διαφυγή φόρων και δασμών
- ❑ Ευνοϊκή μεταχείριση από το προσωπικό της ΕΕ κατά τη διάρκεια των διαδικασιών επιλογής προσωπικού
- ❑ Ευρωβουλευτές που συνάπτουν συμβάσεις με ανύπαρκτους κοινοβουλευτικούς βοηθούς προκειμένου να λάβουν τους μισθούς τους

Παραδείγματα Υποθέσεων

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΕ

- Κακοδιαχείριση ή απάτη σχετική με ενισχύσεις για την κατασκευή έργων υποδομής (π.χ. γέφυρες και σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής,...)
- Κάθε είδους «ψευδείς ισχυρισμοί». Π.χ. ρήτρα χρηματοδότησης για αγαθά που δεν παρήχθησαν ποτέ, δέντρα που δεν φυτεύτηκαν ποτέ, αγροτεμάχια τροφίμων για τους απόρους που δεν παραδόθηκαν ποτέ...
- Και πολύ συχνά: Απόπειρες επηρεασμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων (είτε μέσω άμεσης διαφθοράς, μέσω της υποβολής πλαστών εγγράφων ή μέσω αθέμιτης σύμπραξης μεταξύ των προσφερόντων)

Τμήμα Επιλογής Υποθέσεων

Τι σημαίνει «επιλογή υποθέσεων»;

Ποιος είναι υπεύθυνος;

Γιατί είναι αναγκαία;

Αριθμός εισερχομένων πληροφοριών / έτος	Περίπου 4.000
Αριθμός υποθέσεων 'επιλογής' / έτος	Περίπου 1.000 – 1.200
Αριθμός ερευνών-υποθέσεων συντονισμού που ανοίγονται / έτος	Περίπου 300

Έναρξη της έρευνας και ενέργειες που ακολουθούν

Αρνητική γνώμη ➔ Απορριπτική απόφαση του ΓΔ, πληροφορίες σε IBOA/αρχές, αναφορά στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία* κ.λπ.

Θετική γνώμη ➔ Απόφαση ΓΔ για την εκκίνηση έρευνας

- ❖ Προκαταρκτικές ενέργειες (ενημερωτικό σημείωμα στα σχετικά Όργανα, σχέδιο έρευνας, περαιτέρω συλλογή εγγράφων από αρχές/ανοικτές πηγές/βάσεις δεδομένων κ.λπ.)
- ❖ Επιτόπιος έλεγχος με ή χωρίς ψηφιακές εγκληματολογικές ενέργειες
- ❖ Συνεντεύξεις
- ❖ Δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών
- ❖ Δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων
- ❖ Τελική έκθεση και προτεινόμενες συστάσεις
- ❖ Παρακολούθηση εφαρμογής συστάσεων

Επιτόπιοι έλεγχοι και επιθεωρήσεις (on the spot checks and inspections)

(Άρθρα 3-4 του Κανονισμού 883/2013 αριθ. 2185/1996)

Πού;

- Σε οικονομικό φορέα (δικαιούχο ή τρίτο) για τη λήψη σχετικών πληροφοριών
- Ο οικονομικός φορέας συνήθως δεν ενημερώνεται πριν τον έλεγχο

Πώς; Συνεργασία και υποστήριξη των εθνικών αρχών

- Ενημέρωση της αρμόδιας εθνικής αρχής εγκαίρως σχετικά με το αντικείμενο, το σκοπό και τη νομική βάση
- Οι υπάλληλοι των εθνικών αρχών συνήθως συνοδεύουν τους υπαλλήλους της OLAF καθ' όλη τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου
- Σε περίπτωση αντίστασης στην πρόσβαση στις εγκαταστάσεις: οι εθνικές αρχές θα πρέπει να συνδράμουν την OLAF στη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Σύνταξη έκθεσης

- Αντίγραφο στην εθνική αρχή
- Αντίγραφο στον οικονομικό φορέα

Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί

- Βάσει των ισχυουσών νομικών διατάξεων

Τι συμβαίνει σε περίπτωση αντίστασης του οικονομικού φορέα στους επιτόπιους ελέγχους;

❖ **Η OLAF διενεργεί επιτόπιο έλεγχο σύμφωνα με τους κανονισμούς 883/2013 και 2185/1996**

Οι οικονομικοί φορείς συνεργάζονται με την Υπηρεσία κατά τη διάρκεια των ερευνών της. (Άρθρο 3 § 3)
— Κατόπιν αιτήματος του Γραφείου, η αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους παρέχει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, στο προσωπικό της Υπηρεσίας τη συνδρομή που απαιτείται για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως ορίζεται στη γραπτή εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 (άρθρο 3 παράγραφος 5).

❖ **Σε περίπτωση συνεργασίας, εφαρμοστέοι ΜΟΝΟ οι ανωτέρω κανονισμοί της ΕΕ**

❖ **Σε περίπτωση αντίστασης του οικονομικού φορέα:**

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στο προσωπικό της Υπηρεσίας την αναγκαία συνδρομή, ώστε να είναι σε θέση η Υπηρεσία να διενεργεί τον επιτόπιο έλεγχο αποτελεσματικά και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, σύμφωνα με τους εθνικούς διαδικαστικούς κανόνες που ισχύουν για την οικεία αρμόδια αρχή. Εάν για τη συνδρομή αυτή απαιτείται άδεια δικαστικής αρχής σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, υποβάλλεται σχετική αίτηση (άρθρο 3 παράγραφος 6).

Εγκληματολογική εξέταση ψηφιακών μέσων

Στο πλαίσιο επιτόπιου ελέγχου ή επιθεώρησης

- Τεχνικός έλεγχος, απόκτηση και εξέταση ψηφιακών μέσων
- Διενεργείται από εγκληματολόγους εμπειρογνώμονες της OLAF, υπό την εποπτεία των αρμόδιων ελεγκτών

Προετοιμασία

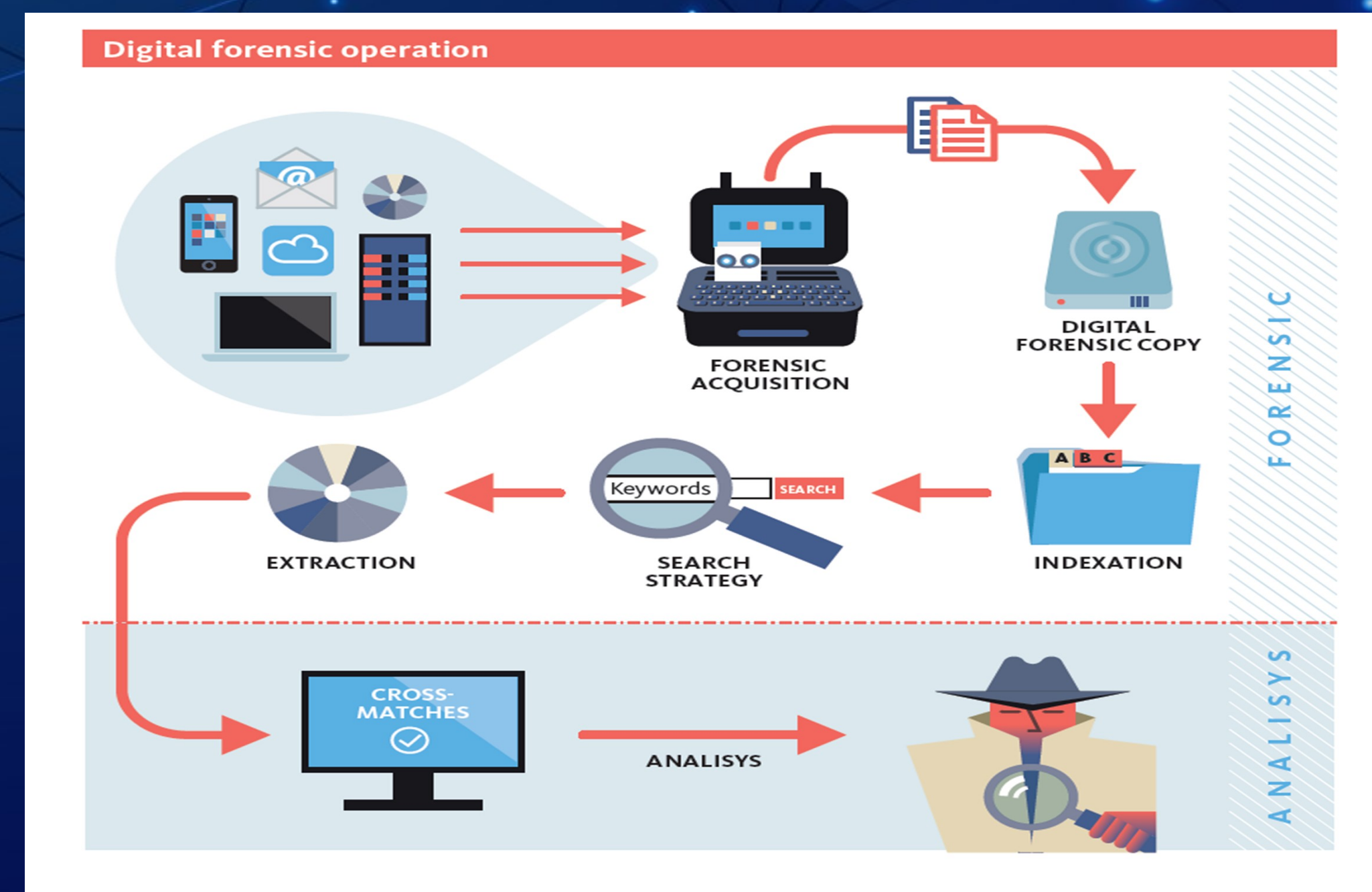
- Προκαταρκτική ταυτοποίηση των σχετικών ψηφιακών μέσων
- Για τους επιτόπιους ελέγχους: πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές νομικές διατάξεις σε περίπτωση αντίστασης

Περιορισμός

- Εξαγωγή μόνο των στοιχείων που είναι αναγκαία και συναφή με τη σχετική έρευνα

Συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από τους συμμετέχοντες

- Χωριστή έκθεση εγκληματολογικών δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια του ελέγχου/επιτόπιου ελέγχου

Εξέταση μαρτύρων / Ενδιαφερομένων προσώπων (interview)

(Άρθρα 3, 4, 9 του Κανονισμού 883/2013)

Πρόσκληση σε εξέταση

- Προειδοποίηση τουλάχιστον 24 ωρών για μάρτυρες, δυνατότητα συντόμευσης με ρητή συγκατάθεση
- Προειδοποίηση τουλάχιστον 10 ημερών για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, δυνατότητα συντόμευσης με ρητή συγκατάθεση
- Η πρόσκληση περιλαμβάνει τον κατάλογο των δικαιωμάτων

Δικαιώματα

- Τεκμήριο αθωότητας (ισχύει για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα)
- Δικαίωμα μη αυτοενοχοποίησης
- Δικαίωμα χρησιμοποίησης οποιασδήποτε επίσημης γλώσσας της ΕΕ
- Συνδρομή από πρόσωπο επιλογής (ισχύει για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα)
- Έγκριση των πρακτικών της συνέντευξης και διατύπωση παρατηρήσεων
- Παροχή αντιγράφου των πρακτικών της συνέντευξης (μπορεί να υποβληθεί αργότερα) (ισχύει για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα)

Υπάλληλοι ΕΕ: καθήκον συνεργασίας

Αλλαγή εάν ο μάρτυρας γίνει «ενδιαφερόμενο πρόσωπο» κατά τη διάρκεια της εξέτασης

Δυνατότητα ενδιαφερομένων προσώπων για υποβολή παρατηρήσεων (Opportunity to comment)

Πότε;

- Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας
- **Πριν** από την εξαγωγή συμπερασμάτων (σύνταξη τελικής έκθεσης)

Πώς;

- Ενημέρωση του ενδιαφερόμενου προσώπου για τα **πραγματικά περιστατικά** που το αφορούν (συνέντευξη/γραπτώς)
- Πρόσκληση προς υποβολή παρατηρήσεων/σχολίων

Γιατί;

- Ενίσχυση της προστασίας του υπό έρευνα προσώπου
- Προκειμένου να μην συναχθούν συμπεράσματα σχετικά με ένα πρόσωπο χωρίς να έχει προηγουμένως υποβάλει τις παρατηρήσεις του

Δυνατότητα αναβολής μόνο*

- Για τη διαφύλαξη του εμπιστευτικού χαρακτήρα της έρευνας
- Διατήρηση των εθνικών δικαστικών διαδικασιών ή των δικαστικών διαδικασιών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας

Τελική Έκθεση

- Νομική βάση της έρευνας
- Ακολουθούμενα διαδικαστικά στάδια
- Διαπιστωθέντα πραγματικά περιστατικά
- Προκαταρκτικός νομικός χαρακτηρισμός
- Εκτιμώμενος δημοσιονομικός αντίκτυπος
- Τήρηση των **διαδικαστικών εγγυήσεων**
- Συμπεράσματα
- Έλεγχος νομιμότητας

(Άρθρο 11 του κανονισμού 883/2013)

Συστάσεις

Συστάσεις του Γενικού Διευθυντή της OLAF για λήψη μέτρων

☐ Πειθαρχικές

- ✓ παράβαση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης ή/και των κανόνων δεοντολογίας

☐ Οικονομικές

- ✓ ανάκτηση κονδυλίων της ΕΕ/ δημοσιονομική διόρθωση

☐ Δικαστικές

- ✓ Για την έναρξη προκαταρκτικής εξέτασης από εθνική δικαστική αρχή ή για τη λήψη υπόψη της τελικής έκθεσης της OLAF σε τρέχουσα διαδικασία

☐ Διοικητικές

- ✓ θέσπιση ή βελτίωση διαδικασιών

Παρακολούθηση εφαρμογής συστάσεων

Παρακολούθηση

- Εξαμηνιαία ή ετήσια
- Επαφές με τον ενδιαφερόμενο φορέα
- Επικοινωνία με τις εθνικές αρχές

Οι αρχές των κρατών μελών ενημερώνουν εγκαίρως την Υπηρεσία για τα μέτρα που έλαβαν βάσει των πληροφοριών που τους διαβιβάζει η OLAF.

(Άρθρο 12.3 του κανονισμού αριθ. 883/2013)

Η πραγματικότητα της δουλειάς μας

- Επίσημη έδρα βουλγαρικής εταιρείας που είχε κερδίσει δύο συμβάσεις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ για την παροχή βασικών τροφίμων στους πλέον ευάλωτους στη Ρουμανία, όπως διαπιστώθηκε στους επιτόπιους ελέγχους.
- Συνολική αξία της υπόθεσης: περίπου **27 εκατομμύρια ευρώ**
- Ανακτήθηκε εξ ολοκλήρου χάρη στην έρευνα της OLAF. Η OLAF συνεργάστηκε στενά με τις ρουμανικές δικαστικές αρχές και οι υπεύθυνοι καταδικάστηκαν τελικά.
- Οργανωμένο έγκλημα: εταιρείες-βιτρίνες, δωροδοκία άγνωστων ατόμων που έχουν ανάγκη να δανείσουν τα ονόματά τους με αντάλλαγμα μικρά χρηματικά ποσά· διαφθορά του αρμόδιου ρουμανικού οργανισμού πληρωμών.
- Μετά τη σύναψη των συμβάσεων, οι εγκληματίες εξαφανίστηκαν με τα χρήματα που προσπάθησαν να νομιμοποιήσουν μέσω ενός σύνθετου κυκλώματος που περιλαμβάνει την Κύπρο, τις Βρετανικές Παρθένες Νήσους και το Χονγκ Κονγκ.

[η υπόθεση περιγράφεται επίσης στην έκθεση της OLAF 2016]

Σχέσεις Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας - OLAF

- Στενή συνεργασία
- Ανταλλαγή πληροφοριών
- Συμπληρωματικά καθήκοντα και μη επικάλυψη

Καθύλην αρμοδιότητα ΟΛΑΦ/ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ

Συστάσεις της ΟΛΑΦ

- **Οικονομική**
- Διοικητική
- Πειθαρχική
- Δικαστική

ΟΛΑΦ

Παράνομη
δραστηριότητα
Παρατυπίες
Επαγγελματική
απαλλαγή

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ

Απάτη στην ΕΕ
Διαφθορά
Ξέπλυμα χρήματος
Υπεξαίρεση
Εγκληματική
οργάνωση
Άρρηκτα
συνδεδεμένες
πράξεις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ

- Παραπομπή
κατηγορουμένων
- Κατασχέσεις κλπ.

HOW TO REPORT?

BY POST :

OLAF Fraud Notification System (FNS) :

- European Anti-Fraud Office (OLAF)
European Commission 1049 Brussels
- Anonymous
- Available in any of the 24 EU languages
- With secured document transmission

THANK YOU!

Any Questions?

For more about OLAF:

- Go to our website: olaf.europa.eu
- Follow us on Twitter: @EUAntiFraud
- Follow us on LinkedIn: European Anti-Fraud Office (OLAF)

**Learn more about
our activities in our
latest OLAF Report**

